

FEJÉR MEGYEI KORMÁNYHIVATAL
Növény-és Talajvédelmi Igazgatósága
2481 Velence, Ország út 23.

Iktatószám: FEF/01/11014-2/2014.
Ügyintéző: Milinkó Erika

Tárgy: növény-egészségügyi zárlat és
kötelező védekezés elrendelése
Mellékletek: 1 db

A Fejér Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatósága, mint elsőfokú élelmiszerlánc-felügyeleti szerv, a Vereb 317 helyrajzi számú ingatlanon található 700 m² terület nagyságú szőlő ültetvény (azonosító GPS koordináták 617-818, 219-082) vonatkozásában szőlő aranyszínű sárgaság fitoplazma (Grapevine flavescence dorée phytoplasma) zárlati károsító okozta fertőzés ügyében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T - o t :

Az elsőfokú élelmiszerlánc-felügyeleti szerv, Grapevine flavescence dorée phytoplasma zárlati károsító okozta fertőzés felszámolása és visszaszorítása érdekében a Vereb 317 hrsz.-ú **fertőzött táblán** található szőlő növényekre vonatkozóan, valamint az **ingatlantól** mért, 1 km-es sugarú körben a **fertőzött körzetben növény-egészségügyi zárlatot, kötelező növény-egészségügyi, valamint növényvédelmi intézkedést, valamint a rovarvektor elleni kötelező védekezést rendel el**, az azt övező 3 km-es biztonsági övezetben pedig azonnali a **rovarvektor elleni kötelező védekezést rendel el az alábbiak szerint:**

A fertőzött táblára vonatkozó növény-egészségügyi zárlati intézkedés a FEF/01/11014-1/2014. ügyiratszámú határozatban került elrendelésre, mely jelen határozat kiadásával, előírásainak érintetlenül hagyása mellett, változatlanul érvényben marad.

1.) A zárlat ideje alatt a zárlat alá helyezett területről hatóságom engedélye nélkül Grapevine flavescence dorée phytoplasma *fertőzést* vizuálisan mutató, illetve laboratóriumi vizsgálattal igazoltan fertőzött szőlő növényt, szőlő szaporító- és ültetési anyagot, egyéb gazdanövényt: erdei iszalagot (Clematis vitalba) kivinni, illetve a károsító terjedését elősegítő terméket, anyagot, eszközt a területre ki- és bevenni tilos! Szőlő szaporító- és ültetési anyagot a területre csak hatósági növény-egészségügyi ellenőrzésben részesített szőlőiskolákból, forgalmazó helyekről származó tételekből szabad telepíteni.

2.) A fertőzött táblán lévő a hatóság vagy a gazdálkodó, illetve a gazdálkodó növényvédelmi szakirányítója által vizuálisan tünetesnek meghatározott és megjelölt szőlő (Vitis sp.) növények gyökerestől történő eltávolítása után a fertőzött anyagot haladéktalanul meg kell semmisíteni. Ez elvégezhető a növény kiásásával vagy kivágásával – ez utóbbi esetben a csonkot be kell vonni totális gyomirtó szerrel (ez ősszel eredményesebb). A fakadó új sarjakat folyamatosan el kell távolítani. A határozat kézhezvételét követően haladéktalanul köteles a Grapevine flavescence dorée phytoplasma fertőzést terjesztő amerikai szőlőkabóca rovarvektor (Scaphoideus titanus) ellen védekezni az 1. mellékletben feltüntetett rovarölő

szerekből a kereskedelmi kategória figyelembe vételével **kiválasztott rovarölő szer engedélyokiratában foglaltak szerint**. A 2015. évtől a zárlat fenntartásáig, a vegetációs időszakban 2-3 alkalommal kötelező kémiai védekezést (**1. számú melléklet**), a rovarvektor biológiájához időzítetten folyamatosan biztosítani kell. A védekezések szakmai megalapozása érdekében ragacsalap alkalmazásával felderítést kell végezni.

A zárlati károsító ellen végzett célzott növényvédő-szeres kezelésekről nyilvántartást szükséges vezetni (permetezési napló), melyet az utolsó bejegyzéstől számított 3 évig meg kell őrizni!

3.) A fertőzést terjesztő amerikai szőlőkabóca rovarvektor szőlővesszőkre esetlegesen lerakott tojásainak elpusztítása érdekében a tél végi metszéssel eltávolított vesszőket égetéssel kell megsemmisíteni, valamint tavasszal a rügyfakadáshoz közeli időszakban olajos (paraffin- vagy vazelinolaj) készítményekkel kell gyéríteni a vesszőkön áttelelő tojások számát!

4.) Az előforduló Grapevine flavescence dorée phytoplasma zárlati károsító fertőzési gyanút haladéktalanul jelenteni kell az elsőfokú élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek.

5.) Az elsőfokú élelmiszerlánc-felügyeleti szerv kötelezi a földhasználókat a zárlati károsítóval fertőzött táblákon és azok körül meghatározott 1 km-es körzetben az esetlegesen előforduló Grapevine flavescence dorée phytoplasma fertőzés felszámolásáig, a növény-egészségügyi zárlati intézkedések folyamatos betartására. A növény-egészségügyi zárlat feloldásáról a hatóság határozat formájában dönt.

A károsító visszaszorítása és terjedésének megakadályozása érdekében az elsőfokú élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a fertőzött terület körül 3- km-es **biztonsági övezetet** jelöl ki a községhatárok (Vereb, Pázmánd – szakcsoporti szőlők, Lovasberény –Káka völgy, Lovasberény -Tabán) figyelembe vételével.

Az övezeten belül a termelő köteles fokozott ellenőrzést végezni szőlő ültetvénye növény-egészségügyi állapotának megállapítására.

A szőlő arany színű sárgaság fitoplazma tünetei az alábbiak:

A hajtásokon a sodródást mutató tünetek a nyár közepén jelennek meg. A tünetek fokozatosan erősödnek, és kialakul a betegségre jellemző, a levél fonáki része felé történő, háromszög alakú sodródás. A fehér bogyójú fajtáknál a levéllemez részleges vagy teljes sárgulása, kék bogyójú fajtáknál vörösödése figyelhető meg. A fent felsorolt tünetek alapján felmerült fertőzési gyanút haladéktalanul köteles jelenteni az elsőfokú élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek.

Az amerikai szőlőkabóca (*Scaphoideus titanus*) rovarvektor biológiáját figyelembe véve, a szőlő ültetvény tulajdonosa -a fertőzött körzetben és a biztonsági övezetben egyaránt- a vegetációs időszakban minimum 1 alkalommal (javasolt védekezések száma 2-3 alkalom) kémiai védekezést köteles végezni az 1. számú melléklet szerint. A károsító elleni célzott növényvédő-szeres kezelésekről nyilvántartást szükséges vezetni (permetezési napló), melyet az utolsó bejegyzéstől számított 3 évig meg kell őrizni!

Szőlő szaporító- és ültetési anyagot a területre csak hatósági növény-egészségügyi ellenőrzésben részesített szőlőiskolákból, forgalmazó helyekről származó tételekből szabad telepíteni.

Az elsőfokú élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a kórokozó és rovarvektora elterjedésének tisztázására fokozott felderítést végez a biztonsági övezetben.

A hatóság figyelmezteti az ügyfelet, hogy amennyiben az előírt kötelezettségének nem, vagy nem megfelelően tesz eleget, a hatóság az ügyféllel szemben 500.000 Ft-tól 10.000.000 Ft-ig terjedő mértékű növényvédelmi bírságot szab ki.

A hatóság felhívja az ügyfél figyelmét arra, hogy a határozatban foglaltak be nem tartásával adott esetben megvalósíthatja a 2012. évi C. törvény (Btk.) 361. § c) pontjában meghatározott, elzárással is büntethető járványügyi szabályszegés vétségét.

Jelen határozat ellen a közléstől számított 15 napon belül a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalhoz címzett (1024 Budapest, Keleti Károly u. 24.), de az **élelmiszerlánc-felügyeleti szervnél benyújtott** fellebbezésnek van helye. A fellebbezés díja 10000 forint, amelyet a fellebbezés benyújtásával egyidejűleg, a NÉBIH Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-00289782-00000000 számlájára, átutalás vagy fizetési számlára történő készpénzbefizetés útján kell megfizetni. A fizetési megbízás közlemény rovatában fel kell tüntetni a fellebbezéssel érintett elsőfokú hatósági döntés ügyiratszámát és a fellebbezés tényét. A jogorvoslati díj befizetését igazoló bizonylatot a jogorvoslati kérelemhez csatolni kell.

A fellebbezés elektronikus úton történő előterjesztésére nincs lehetőség.

A fellebbezésnek a határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs!

I N D O K O L Á S

Az elsőfokú élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az ügyfél bejelentésére 2014. augusztus 05. napján hatósági szemlét tartott a Vereb 317 hrsz.-ú ingatlanon lévő 700 m² területű, ismeretlen eredetű szaporítóanyagból származó szőlő ültetvényben, Grapevine flavescence dorée phytoplasma fertőzőttség gyanús szőlőtőke megjelenése miatt. A szemle során erős fitoplazma fertőzés gyanúja merült fel. Ennek tisztázására a 046074 számú növény-egészségügyi vizsgálati jegyzőkönyv felvétele mellett egy db szőlő levél és hajtás átlagmintát küldtünk a NÉBIH NTAI Növény-egészségügyi és Molekuláris Biológiai Laboratóriumba. A 2014. augusztus 28. napján kelt, NMBL-516 számú vizsgálati jegyzőkönyv szerint a beküldött minta **Grapevine flavescence dorée phytoplasma** zárlati károsítóval fertőzött.

A laboratóriumi vizsgálati eredmény ismeretében az elsőfokú élelmiszerlánc-felügyeleti szerv 2014. szeptember 8. napján ismételt szemlét tartott a fentiekben meghatározott szőlő ültetvényben és a mintázott tőkén felül 2 db vizuálisan tünetes tőkét jelölt ki, fluoreszkáló rózsaszínű festék segítségével.

A Scaphoideus titanus (amerikai szőlőkabóca) előfordulásának tisztázására hálózással megfigyeléseket végeztünk. A szemle időpontjában a hálózott anyagban nem volt megtalálható az amerikai szőlőkabóca.

A növény-egészségügyi feladatok végrehajtásának részletes szabályairól szóló 7/2001. (I. 17.) FVM rendelet **(a továbbiakban: R.)** 2. számú melléklet A. részének II. szakasza d) pont 6.) alpontja szerint a Grapevine flavescence dorée phytoplasma **zárlati károsító**, amennyiben meghatározott növényen, növényi terméken fordul elő és Magyarországra való behurcolása és terjedésének elősegítése tilos, valamint az egész Európai Unióra nézve fontos.

Az elsőfokú élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a R. 11. § (1) bekezdése szerint a „zárlati károsító elterjedésének megelőzése érdekében a növény- és talajvédelmi igazgatóság biztonsági sávot jelölhet ki. Biztonsági sáv az a terület, ahol egy meghatározott károsító, amely ellen hatóságilag előírt módon védekeznek nem, vagy csak alacsony szinten fordul elő,

illetve amely terület körülvesz egy fertőzött vagy károsító mentes területet vagy termőhelyet, illetve egy termőhely fertőzött vagy károsító mentes részét vagy azzal szomszédos, és ahol növény-egészségügyi intézkedéseket, kötelező növényvédelmi technológiát vezetnek be a károsító terjedésének megakadályozására.”

A hatóság a rendelkező részben a kötelező védekezésről és az egyéb intézkedések megtételének elrendeléséről az 2008. évi XLVI. számú, az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló törvény 48. § (1) bekezdése alapján határozott.

„Növények és növényi termékek egyes károsítói behurcolásának, elterjedésének és felszaporodásának megakadályozása, kártételének csökkentése, felszámolása érdekében, továbbá a károsító természetéhez és elterjedtségéhez mérten, a veszély elhárításához szükséges mértékben és ideig az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott esetekben az alábbi növény-egészségügyi intézkedéseket hozhatja:

a) fertőtlenítést, megsemmisítést rendelhet el, amelynek érdekében meghatározott szerek, eszközök, illetve eljárások alkalmazását előírhatja vagy betilthatja;

d.) fogékony növényfajok, illetve fajták termesztését korlátozhatja, betilthatja;

e.) károsítók, valamint a fertőzés közvetítését lehetővé tevő tárgyak szállítását, forgalomba hozatalát és tárolását betilthatja, korlátozhatja, engedélyhez, illetve bejelentéshez kötheti;

g) a károsítók behurcolásának és elterjedésének megakadályozására, előfordulásának, felszaporodásának figyelemmel kísérésére és a védekezési intézkedések megtételére kötelezhet;

i) korlátozhatja a fertőzött, a fertőzékenység vagy a fertőzésveszélynek kitett ingatlanok, földterületek mezőgazdasági célú használatát, hasznosítását, valamint az ilyen földterületeket növény-egészségügyi zárlat alá helyezheti;

k) elrendelheti növények vagy növényi termékek tárolására, raktározására szolgáló földterületek, épületek, építmények, helyiségek vagy tartályok fertőtlenítését, mentesítését vagy megtisztítását, és ennek érdekében meghatározott anyagok, eszközök vagy eljárások használatát előírhatja vagy betilthatja.”

A hatóság a kötelező védekezési és jelentési kötelezettséget az Éltv.17. § (1) bekezdés a), b), c) pontjai alapján írta elő, miszerint a termelő, illetve a földhasználó köteles a zárlati és a vizsgálatköteles nem zárlati károsítókat elpusztítani, azok behurcolását, meghonosodását, terjedését megakadályozni, valamint a zárlati károsítóval történő fertőzést vagy annak gyanúját bejelenteni.

A hatóság a zárlati intézkedéseket a R. 7. számú mellékletének 1.4.1. pontja értelmében hozta meg, mivel a szőlőn előforduló Grapevine flavescence dorée phytoplasma fertőzés esetén „a fertőzött növényeket, valamint a környezetükben lévő és a fertőzés továbbterjesztésére alkalmas növényeket, valamint az azokat termő területet haladéktalanul zárlat alá kell helyezni. A fertőzött növényeket soron kívül meg kell semmisíteni és a zárlat alá helyezett területet megfigyelés alatt kell tartani. Szaporító- és ültetvényanyagok esetében a fertőzött

növények környezetében lévő gazdanövényeket, továbbá a fertőzött növények anyanövényeit e károsítók kimutatására alkalmas módszerekkel meg kell vizsgálni, és a vizsgálat eredménye alapján a fertőzött növényeket és közvetlen környezetükben lévő, nem fertőzött gazdanövényeket haladéktalanul meg kell semmisíteni. A fertőzést terjesztő vektorok elleni védekezésről folyamatosan gondoskodni kell. A zárlat a fertőzés megszüntetése után, a mentes vizsgálati eredmények birtokában oldható fel.”

A hatóság megítélése szerint a mezőgazdasági termelés zavartalanságának, továbbá az egészséges környezethez fűződő jog biztosítása érdekében, a különféle zárlati, vagy vizsgálatköteles nem zárlati károsítók elleni védekezés össztársadalmi érdek, így a védekezési késedelem, illetve e kötelezettségek teljesítésének elmaradása adott esetben jelentős, vagy helyrehozhatatlan kárral járhat.

A hatóság a fentiekre tekintettel a határozat azonnali végrehajtását rendelte el a R. 7. §-a, valamint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 101. § (1) bekezdése és (5) bek. a), c) és e) pontja alapján.

A hatóság hatáskörét a Tv. a 37. § (2) c) pontja, a 32. § (4) c) pontja és 57. § o) pontja, valamint a R. 9. §, illetékességét a Ket. 21. § (1) b) pontja állapítja meg.

Határozatomat a fővárosi és megyei kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szerveinek kijelöléséről szóló 328/2010 (XII.27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: kijelölő rendelet) 2. § (1) bekezdésében, 6. § (6) bekezdésében, 9. § (2) bekezdésében biztosított jogkörben eljárva hozta.

Az ügyfél figyelmeztetése az eljárási bírság, illetve a növényvédelmi bírság kiszabásának lehetőségére a Ket. 61.§ (1) bek., továbbá a Tv. 60. § (1) a) pontján alapul.

A fellebbezési jog lehetőségéről és feltételeiről, illetve halasztó hatályának kizártságáról a Ket. 98. § (1) bekezdése, 99. § (1) bekezdése és a 101. §-a, valamint a fellebbezési eljárás díjáról szóló tájékoztatás a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, valamint a megyei kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szervei előtt kezdeményezett eljárásokban fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak mértékéről, valamint az igazgatási szolgáltatási díj fizetésének szabályairól szóló 63/2012. (VII. 2.) VM rendelet 4. § (3) bekezdésének megfelelően történt.

A határozat hirdetményi úton történő közzlése az Éltv. 42. § (2) bekezdése, ill. a Ket. 80. § (1) bek. a) pontján alapul, mivel a termelők nagyszámú érintettsége áll fenn, és lakcímük nem áll teljes körűen az eljáró hatóság rendelkezésére.

A fellebbezés elektronikus úton való benyújtásának kizártságáról a Ket. 72. § (1) bekezdés da) pontja szerint adtam tájékoztatást.

Velence, 2014.szeptember 29.

Dr. Pálmai Ottó
igazgató

1. számú melléklet Az amerikai szőlőkabóca ellen engedélyezett készítmények

Készítmény neve	Hatóanyag-tartalom	Dózis	Kijuttatás ideje	Utolsó kijuttatás ideje	Méhveszélyesség	Élelmezés-egészségügyi várakozási idő	Forgalmi kategória
Actara SC	240 g/l tiametoxam	10-20 ml/100 l	BBCH 70 bogyciklódás kezdetétől - BBCH 78 fűtzáródásig	BBCH 78 - fűtzáródás	*kifejezetten kockázatos	21	II.
Bulldock 25 EC	25 g/l béta-ciflutrin	0,5 l/ha	BBCH 81 - érés kezdetéig de nem alkalmazható BBCH 55 - BBCH 69 - fűtkezdemények növekedésétől-virágzás végéig	-	*kifejezetten kockázatos	14	II.
Daskor	400 g/l klórpiprifosz-metil + 40 g/l cipermetrin	0,75 l/ha	-	BBCH 79 - Fűtzáródás	*kifejezetten kockázatos	21	I.
Nurelle-D 50/500 EC	50 g/l cipermetrin + 500 g/l klórpiprifosz	0,6 l/ha	BBCH 77 - fűtzáródásig de nem alkalmazható BBCH 55 - BBCH 69 - fűtkezdemények növekedésétől-virágzás végéig	-	*kifejezetten kockázatos	21	I.
Decis	50 g/l deltametrin	0,15 l/ha	-	BBCH 85 - zsendülés	**mérsekelt kockázatos	7	III.
Decis Mega	50 g/l deltametrin	0,15 l/ha	-	BBCH 85 - zsendülés	**mérsekelt kockázatos	7	II.
Karate Zeon 5 CS	50 g/l lambda-cihalotrin	0,25 l/ha	-	BBCH 78 - fűtzáródás	**mérsekelt kockázatos	3	III.
Pyrinex 25 CS	250 g/l klórpiprifosz	1,5 l/ha	-	BBCH 81 - érés kezdete	*kifejezetten kockázatos	21	II.
Reidan 22 EC	225 g/l klórpiprifosz-metil	2,2 l/ha	-	BBCH 78 - fűtzáródás	*kifejezetten kockázatos	14	I.

*A méhek és egyéb beporzást végző rovarok védelme érdekében virágzási időszakban nem alkalmazható! Mézharmat vagy virágzó gyomnövények jelenléte esetén nem alkalmazható!

**Virágzó kultúrákban vagy mézharmat és virágzó gyomnövények jelenléte esetén, illetve ha a területet bármely okból a méhek látogatják, kizárólag méhkímélő technológiával juttatható ki. Ilyenkor a védekezés csak a méhek repülési időszakának befejezését követően, legkorábban a csillagászati naplemente előtt egy órával kezdhető meg. A kezelést 23 óráig be kell fejezni, illetve 23 órától a következő nap alkonyatáig szüneteltetni kell.